

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide küldendő a lap az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 kréért
Hagelman Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárda-utca. Ide küldendő a lap az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 kréért
Hagelman Károly
könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban kaphatók.

Előfizetési felhívás.

Mai számunkkal az év utolsó negyedébe lépünk; lapunk közhasznú pályájának az idén is megfuttatta már a háromnegyed részét. A nyugodt lelkiismeret jöttevő érzetével tekintünk vissza a pályára, melyen nem egy kimagasló pont van, melyeket lapunknak a társadalmi és politikai életben kifejtett tevékenysége eredményeként lehet, és kell tekintenünk.

A zsidókérdésben elfoglalt álláspontunkat olvasó közönségünk helyeselte, s ma már éppen ennek folytán csekély számú pártfogók helyett a legtágasabb körből lelkes ügybarátok, elvtársak és munkások tábora csoportosult lapunk körül, kiknek segítségével lapunk erős állása biztosítva van, s hatása kimeradhatlan.

Hivatkozhatunk e részben különösen meggyőzően megejtett képviseledekre; Csurgón óriási többséggel választották lapunk szerkesztőjét Szalay Károlyt, Lengyelötibben lapunk tulajdonosát Szalay Imrét, Szillban Gruber Jánost, mindháromat függetlenségi-antiszemita program alapján. De elmondhatjuk azt is, hogy egyetlen kerület sem volt meggyőző, s a szomszédos megyékben hol a választók tekintélyes száma e programot nem követelte volna jelöltjévé; s hol pártunk nem győzött, nem az elvtársak kis számát, hanem a vezetés gyengeségét kell okoznunk.

Ez eredményt és hangulatot, hogy ugymondjuk, közszellemet bizonyára nem kis mértékben kell annak tulajdonítani, hogy széles körben olvasott lapunk a függetlenségi-zsidóellenes politikát rendületlen következetességgel hirdette, s a népet ezen valódi nemzeti politika érdekei iránt mindenkor hiven értesítési, s felvilágosítási törekedett.

Ebben és az elért eredményekben áll lapunk létjoga, hatása és szükségessége.

Ma már azon helyzetben vagyunk, hogy a legtávolibb vidékekről, sőt a fővárosból birva jeles tollu munkatársakkal, közleményeink hennként frissebbek, érdekesebbek s közhasznúbbak lesznek; a közélet minden érdekeire szaktudományjal bíró munkatársaink segítségével oly kérdéseket is feltehetünk, melyek tárgyalásának szükségét és érdekességét elvitatni nem lehet — de melyek hazánkban talán egyetlen vidéki lap által sem cultiváltaknak a Népjogon kívül.

Állandó rovatainkat ezentul is fentartjuk, s az országgyűlés kezdetével különös gondunk lesz az Országgyűlés rovatunkra, melyet annál érdekesebbé s kimerítőbbé tehetünk, mert lapunk szerkesztője, Szalay Károly szintén tagja levén az országgyűlésnek, abban tevékeny részt fog venni azon elvtársainkkal együtt, kik szintén tagjai levén az országgyű-

lésnek, lapunk szellemi támogatását azoktól is bizton várhatjuk.

A Népjog ezen körülményei folytán reményteljes bizalom és tisztelettel fordulunk a Népjog t. olvasó közönségéhez, kérve, hogy az új negyedben se vonják meg tőlünk pártfogásukat, s előfizetéseiket megújítani, s így benünket a lap kiállítására iránt vállalt kötelezettségeink pontos bevitására képesekké tenni sziveskedjenek.

A „Népjog” előfizetési ára:
Egész évre 6 frt —
Fél évre 3 „ —
Negyed évre 1 „ 50 kr.
Egy szám ára helyben 10 kr.

Közhasznú hirdetések közlését is elvállaljuk, sőt iparosok és kereskedők kiváltságos, s a közönségre nézve érdekes és hasznos cikkeinek ismertetésére is vállalkozunk mérsékelt díjak mellett.

Tisztelettel
a „Népjog” szerkesztősége
és kiadóhivatala.

Ki van bontva a nyulbőr zászló.

Tisza Kálmán úgy látszik elérkezettnek látja az időt, midőn terveiről nyíltan beszélhet.

Alighogy kifüldözte magát, nehogy tengerhullámai kölcsönözze erejéből bármit is vesztessen, Nagyváradra sietett választóihoz, hogy elmondja mindazt, a mivel meglátogatni szándékozik ez országot a közel jövőben; el is mondta oly nyíltan, a mint tőle csak telhet, elmondta oly leplezetlenül a mint ezt tőle meg nem szokhattuk. Felnyílhatnak a leghiszékenyebb zsidóbarát szeméi is, lehetetlen nem látni, hogy a zsidó dédelgetésnek s mind annak, mi azzal kapcsolatos, nagymestere, hadat izen nyíltan a keresztény társadalom s a keresztény államnak, a zsidó szabadelvűség nagyobb dicsőségére.

Megakarja rendszabályozni azon mozgalmat, mely a kereszténység védelmére irányul s mely antisemitizmus elnevezés alatt ismeretes, s megakarja rendszabályozni a felső házat, mely visszamerít utasítani a keresztény zsidó párosodást előmozdítani ohajtó merényletét. Meg is mondja cynikus nyíltsággal, hogy ha másként nem sikerül, megkísérli durva erőszakkal, mint ő

mondja, hatalmat kell adni a kormány-
nak, hogy ezen bajokkal elbánhasson.

A zsidó minister a pálinkás butikok, a talmod morál nagy profétája, természetesen találja hogy a zsidó uszárskodik, csak szédeleg, hogy meg-
rontsa a nép erkölcsét, megmetyeljei hitét, elveszi reményét, hisz mind ez csak állampolgári élelmesség, de ha a keresztény az ősi erények helyreállításán, a kölcsönös védelem megteremtésén fáradozik, az mi lehetne más, mint igazgató; hogy is ne? hátha újra felháborodik Rotschild fejedelem s elefejtí vagy éppen megtagadja a gyönyörűséges kormány nyikorgó szekerének kenegetését; hát persze hogy mi lesz akkor? Az országgal a néppel történhetik bármi, „gombház, ha lezzakad lesz más;“ de a kormány, a hatalom, az már más, ha az megszorul, ha az megszakad, ha az tehetetlenül lesz, akkor Tisza Kálmán dicsőségének lesz vége, rajta hát, ha más nem használ, használjon az erőszak.

Köszönjük a nyílt beszédet, régen vártuk, régen készen vagyunk reá, e fenyegetés ép oly kevésbé téveszt meg bennünket, mint az erőszak, nem fog kitántoritani utunkból, meggyünk egyenesen s biztosan célunk felé, mely nem más mint a kereszténységnek a zsidó járom alóli felszabadítása. Valamint eddig utmutatók volt a törvény, úgy arra támaszkodunk ezután is, mi törvényes megoldást ohajtunk, arra törekedünk; ám hivatkozzék a minister ur az erőszakra, csak azután kárát ne valja: mert az erő a mienk s bármit tegyenek is, előállhatnak Rotschild táltosai, e kérdést megfogjuk oldani mert meg kell oldani „velük ha úgy akarják, ellenük ha kell.“

Hogy áll a világ.

Itthon: A politika mai napság kezd ismét felszínre vergődni, s elnyomja a politikai élet érdekessége a sok jajsztót, mely az országban a roszt termés és példátlan gabnaárak miatt hangzik a türelmetlenebb nép ajkain. Tisza Kálmán Nagyváradon, Tisza Lajos gróf Szegeden nyilatkoztak a követendő politikai irány-

Ime ez itt hadügyminiszterünk,
Jó katona, s benne sok nyertünk.
No lám derék! s még csak nem is öreg,
Alatta már győzhetett egy hős sereg.
S tud-e vezetni harcába népeket?
És érti jól a harci taktikát.
Ő nem csinál csatákra terveket,
S nem is vezet egyetlen egy fikat.
Alatta áll hadügyi iroda,
Ott írja, mit rendel a had ura.
Író deák lát ő! hol van tehát
A harcoló vezér, s a hadsereg?
A hős sereg, mely védi a hazát,
A harci zászlók és a fegyverek?
A harci zászlók fölmentelve rég,
Ah szép idő volt akkor és az ég.
Derült mosolylyal néze ránk alát.
Arczát a nap büszkén ragyogtatá.
Szép ünnepélyt tartottunk akkor ott,
Az ágyu szót. Primás imádkozott.
Csengett toaszt iváskor a pohár,
Dicső napok járnak most ugy-e bár?
Fényes parádét csapni érteket,
Az ágyu szót, ropognak fegyverek.
Idegenkor és papok hosszu sora
Lépked, s csak ugy száll fel a föld pora.
Toaszt iváskor cseng a sok pohár,
Csak egy kis haszna, lenne, s volna bár!
De nézd csak ott egy régi czimer,
Disziti még egy uri ház falát.
Kont czimere, ki szólni, s tenni mert,
Szintugy örül lelkiem ilyent ha lát.
Nézzünk be csak ez ősi lakba itt,
Hadd lássam egyszer jó utódaít.
S az urfi mond: e házba más lakik
Eladva rég birtok és e lak itt.
Snapsberger egy derék bankár család
Szerzte meg Kont ősi birtokát.
Snapsberger és bankár? megáll eszem!

ról. Nincs benne köszönet. Mai vezércikkünkben éppen e nyilatkozatok tartalmáról levén szó, azoknak reprodukálásával nem akarjuk itt is keseríteni lapunk t. olvasóit. A szeptember végén megnyitandó országgyűlés vitái bizonyára érdekesek lesznek, s meglátjuk, mi fog győzni a honatyák szívében: zsidó érdek, vagy a hazafiság?

Horvátországban pedig a választási mozgalmak folynak; Starcevicsek roppant agitatót fejtenek ki, mely különösen a volt határvidékeken mutatkozik legeredményesebbnek. A nemzeti párt szinte erős, sőt többé-gét bizonyosnak mondják; a bán nagy erélyt fejt ki Starcevic pártja ellen.

Külföldön pedig a heteseményét a három eszár találkozója teszi Skierniewicában. A három uralkodó találkozója természetesen az eddigi szövetség megújítását célozza, mely ha a béke garantíáját képezi, szívesen üdvözöljük mi is; csak hogy mi természetesen a békét nem fegyverben értjük. A katonatartás óriási költsége a nemzetek és országok lidércnyomása, mely mig rajtuk marad, azon eszményét az államok boldogulásának, melyről oly sokat irnak a theoretikus politikusok és nemzetgazdák, soha sem fogjuk elérni. Vajha az uralkodók belátnák, hogy egyedül azon uralkodó trónja biztos, ki a katonák suronyai helyett, népei szeretetére támaszkodik.

Franciaországban az egyiptomi ügyekkel s a chinai háborúval foglalkoznak, a helyzet a mult hét óta nem változott.

Olaszországban pedig a cholera dühög oly mértékben, milyenben e rettenetes nyavalya már évtizedek óta nem lépett fel sehol; napoként százával betegesnek és halnak az emberek; Nápolyban szept. 12-én 809 betegedés és 430 haláleset fordult elő egyetlen napon. Az olasz király valódi hőies feláldozással Nápolyban, a legveszélyesebb helyeken tartózkodik, alamizsnát segélyt osztva a nép között, már az udvari személyzet közt is fordultak elő halálalozási esetek. A király hátor-sága és önfeláldozása felkelti a nép szeretetét és lelkesedését: ez a legjobb fegyver az irritenta orgyilkosai ellen.

Szellőztessük a hazai ügyeket.

II.
Állítottuk, hogy „honarulást követ el az, ki a zsidót Magyarországra áldásnak mondja!“ S hány van ilyen, Tekintsük csak a hirlapirodalmat, vagy egyes röpiratokat, és azonnal meggyőződhetünk állításunk igazságáról. A zsidó hirlapirodalom kifogyhatlan a dicsőhymnusk zengedezésében a zsidókról és azok működéséről; de ha komo-

E névre én nem is emlékezem.
No tudja bátyám, még új emberd
Bankár s nemes — előbb kereskedő.
S jól ment neki, szerzett sok szép vagyont.
Ah mondhatom, derék egy ur nagyon!
Mert lássa bátyám, birtok s ősi ház
Sokak kezéből itt szépen kimász,
S ügyesb kezekbe jut; — sok ősi vár
Ma birkabőrre és gabnára vár.
Nem értelek . . . de hát az ősi juss —
Csak annyi már, hogy abból ily kifuss?
S eladjad azt? No szép dolgot nagyon,
Schnapsbergerét lehet az őg vagyon.
Ti poltronok! az ősi kegyelet
Ki halt egészen már belöletek?
A multa hát ily emlékeztetek-e?
Kihalt talán a hősök nagy neve?
A nagy Hunyad, s Zrinyi dicső nevét
Ismeritek? Rákóczy s Bethlenét?
Emlékeket mutasd hol őrzitek!
Emlékeket megőrzik a szivek.
A kő hideg, habár soká eláll.
Oszlop, szobor emlékül itt nem áll,
Minden forintra, mert szükség van itt.
Kíméljük az adózók vállait.
Beszédnek ez mind jól van! úgy tudom
Sok pénzt kidobtatok az ablakon —
Már eddig is; — s hogy erre nem jutott
Szegyenletes, siralmas állapot.
De nézd csak itt van még is egy emlék!
Mi ez? most tünt szemembe csak nem rég.
A hőöket nevékről ismerem, —
De ennél itt végkép eláll eszem!
S az urfi szól. — lesütve két szemét —
E szobrot itt nem régen emelék.
Harminczöt éve most, mikor Budán;
Honvédeink hős küzdelem után
Itt e helyen megöleték egy vezért,
Dühökbe nem nagyon kimélve vért.

TÁRCZA.

Egy vén kurucz látogatása kis öcsösénél.

(Irtá: Egy öreg poeta.)

No szép öcsém! feljöttem a sirból,
Szétnézni kissé e világon.
Sötét nagyon odalenn sirbólt,
És úgy nyomott nehéz, nagy álom.
Kivágytam onnan már — és itt vagyok,
Hadd nézzek el végig tirajátok!

Csak jöjj elő! ne szégyeld ösapád!
Kopott ruhában ki eléd áll.
Biz ez kiállt már néhány csatát,
S nem volt sohasem még a handlénál.
A gombja nézd valódi jó arany,
Értékes és nem oly haszontalan.

Rég volt biz az — mert én már így kapám —
Mikor ruhám ujult kieszabva,
Ugy hagyta rám ezt is szegény apám.
No persze most nincs divatba,
Ne szégyeneld azért el itt magad,
A moly, penész reád csak nem ragad.

Jer csak! szeress . . . hadd lám mitek vagyon!
Hisz sorsotok dicséritek nagyon,
No vedd elő csak új mappátokat.
Ez az? bizony pingálva szép nagyon,
Mutasd ezen csak a huzásokat,
Ország határa merre, s hol vagyon?
E sárga itt a tenger partja tán,
Tietek az valóban s igazán?
Hajótok is jár itt a tengeren,
Hadi néppel rakva meg terhesen?
— S az urfi szól — ez úgy még fenn forog,
S egészen még be nem végzett dolog,
Nem végzett ugyan még, de dolgozik

Már egy bizottság reggeltől alkonyig.
Több évek óta már szorgalmasan,
— Mint általában most szokásba van —
Dicsőreteness müködik azon . . .
Hadd el öcsém! Tudom az asztalo!
Hát pénzetek van-e? ezüst tallér,
Szép lázsiás, huszas, meg vert arany?
Mindegyitek látom hogy gavallér,
Köztetek a pénznek bőve van!!
Pénzünk van is, bár mostan ugy tudom,
Kissé szűkebb a pénz, mint máskoron.
Sokat ki kell adnunk egyre másra,
S a pénznek oly hamar nő meg szárnya.
Kvóta, kamat, bizony sokat elnyel,
S nem élhetünk meg, csak deficittel.
No már ugye! öcsém nem értelek!
Deficit és kvóta . . . mik e szavak?
A régi jó időben még ezek
Késpénz gyanánt biz nem forogtanak!
De jer tovább! mutasd a hőöket,
Karddal kik megvédelmezik hazád!
Hol láthatom egygyütt meg én öket?
Hol a vezér, ki küzd és nyer csatát?
S mi ott az jó miniszterelnökünk
Ő most nekünk mindenben mindenünk.
Szemén igaz kék üveget visel,
Am nem cserélne ő, de senkivel.
De szép öcsém, hisz ennek kardja sincs
Hogyan lehetne hát vezértek ő?
Egy jó vezérnek — hidd el — kardja: kincs,
S a nélkül az nem is képzelhető!
No tudja bátyám — ő nem viv csatát,
Csak észszel őri, s védi e hazát.
Elhidd öcsém! akármínő az ész!
Nem üződ el azzal csupán a vést!
Mutasd tehát, ki tesz, ki dolgozik,
Ki érti jól a harc ravasz titkát?
S az ifju ur nagyot fohászokodik,
S mutatja be gróf Ráday Gidát.

lyan vizsgáljuk a nagy tényeket, nagyra feljutt szappanbuboréknál nem egyebek azok, és inkább a haza nemzet hátrányára mint előnyére szolgálnak.

Mind ezek a zsidónépséget dicsérik, magasztalják, hogy ily érdemes, gondos, szorgalmas, élelmes népséggel töltessek be a haza, neki alkalom nyújtassék ügyessége s képessége kifejtésére, szóval telepítésék le a haza földén. Kérdem: midőn a zsidó lapok így agítanak, nem-e szándékuk a hazátólunk elvenni s más kezre játszani át? S ez, kérdem újra, velünk szemben nem honarulás-e? Igen az és pedig a szó szoros értelmében. Ekép mindazok, kik a zsidót akarják a magyar haza földén megörökíteni, állandóvá tenni, ivadékról ivadékra meggyökereztetni, honarulási bünt követnek el; mert ez által őseinknek vérén szerzett szent örökjé tőlünk elvétetik és egy idegen nemzetnek adatik. Akkor majd későn lesz lamentálni, a honarulás büntéről vádolni; most kellene helyt állni s nem a zsidólapokkal egy követ fújni, egy gyékényen árulni; mert mindaz, ki zsidóbarát, börtönök politikai elve legyen is közreműködik a haza megromlásában.

Sajnos, hogy ezt olyan lapok is teszik, melyek az „igaz szabadelvűség“ hírében állanak és magukat függetleneknek vallják, magokat a függetlenség elveinek szolgálatában állani mondják. Ezt tapasztalásból mondhatom, ki egy vidéki lapnak évek hosszú során át munkatársa voltam és szívem meggyőződése szerint elmondám politikai nézetimet minden alkalommal. A legújabb időkben azonban, az országos képviselők választása előtt cikksorozatot, melyben a politikai pártokat hazánkban ismertető és nyíltan kimondám, hogy leghazafiasabban cselekszik azon választó, ki szavazatát függetlenségi antisemita képviselőjelöltre adja, nem találkozott helyesléssel sőt zár-cikkemet a lap nem is közölte; mi természetesen kérdés és válasza adott alkalmat. Ez utóbbiban kijelentettem nekem, hogy maga a lap tulajdonos N. F. függetlenségi párti országos képviselő határozott kijelentésével gátolta annak megjelenését.

Furcsa eljárás! A felelős szerkesztő közölte volna a cikket, mely csakis resumméja leendett a már közölt cikkeknek, de a lap tulajdonos nem engedte a cikk közzétételét; mert, mert — a zsidókat nem dédelgeti, hanem a többek közt elmondja:

„A mai politikai viszonyoknál fogva különösen midőn egy kormányt mamelekjaival kell megbuktatni, nem

El is esett, harcizolva hősileg,
E hős vezért neveztek Henczinek.
S bár ellenünk vezete sereget,
E szobrot itt tűrte a kegyelet! —
Ne mond tovább . . . oh már emlékezem,
Nem száradt föl vér még e helyen,
Véres csatát vívott egy hős sereg.
Az ágyu bömbölt, szóltak, fegyverek.
Megtámadának hajh! mindenfelől
Ármány kívül, vizzály dult itt belől,
S magunkra hagyva győzött fegyverünk,
E győzelem mi drága kincs nekünk! —
Es ezt a kincset ellopták hamar,
Földönfutó, s üzött lett a magyar!
A hős sereg letéve fegyverét,
Úgy buzdosott üldözve szerteszét.
Szétdulva lón reményink vára hajh!
Zúgott alattunk a szilárd talaj,
Erős várból maradtak fenn romok,
Hősökből ah! levének koldusok.

Jó éjt öcsém! tovább már nem megyek; —
Pirulni nem szokott az én arcom.
Pajomra én itten nem ismerlek
Tán elveszett egy szálig a harcson,
Mert gyáva nem volt a magyar soha!
Tiporta bár mi nagy vész és vihar,
A sors iránta bár volt mostoha,
De küzdeni még tudott a férfiak!
Megyek . . . megyek . . . fölrázom én őket
A porba szendergő nagy ösöket!
Felkelnek ők a sírból is a jónék
Szárnyas lován borongó felhőnek,
Ragyog a kard kezükbe fényesen,
Arany csörög zsebükbe téve
Fénylő korszót kezetekbe nyomják
Az aranyat meg a földre le szórják.
Jó lesz a kard . . . csomót ketté vágni,
z arany meg országot kiválni!

szabad tétovázni, lesipuskázni, hanem színt kell vallani s nyíltan kilépni a sikkra; az álarc, a lecsatolt sisak nem hozzánk illő; szemtől szembe kell az igazságot, a szent meggyőződés szavait hangoztatni, a becsületesség és hazafiaság védpaizsát magunkra öltetni. „Ha Isten és igazság velünk, ki ellenünk!“

Nem magyar emberhez illő magatartás az, hogy a választók előtt független elvűnek látszassék, a parlamentben pedig a kormány érdekének is szolgáljon. Le a lesipuskával és fel az igazság zászlajával!

Egy kissé ugyan terjedelmesen szoltam; de rövidebben nem lehetett. Még most is commentálni kell a mondottakat, megfoghatlan marad előttem, hogy épen azok sakterpártiak, kik a magyar haza függetlenségére, jólétének előmozdítása s szabadságára törekednek, és nem akarják elismerni, bevallani, hogy épen azok gátolják ebben őket, a kiket pártolnak, dédelgetnek a zsidók.

Még áll az ember esze, midőn tapasztalja, hogy átalok azok pártoltatnak, kik a haza vesztét eszközlik a talmudmorál sokszoros, számtalan alkalmazásával, minek folytán a magyar elem végkép kipusztul. Méltán hasonlítható az ő eljárásuk azon babához, ki a furdóvízzel a kisdédet is kiönti: nem hogy megmentenék a jövőnek a magyar hazát, hanem csaknem szándékosan az örvénybe taszítják; nem hogy elhárítanák a nemzetöl s honvesztő okokat hanem ezeket minden áron továbbra is föntartani buzgólkodnak, és így aztán elmaradhatlan az okozat: a haza pusztulása, a magyar nemzet veszése, — „olajjal tüzet oltani esztelenség!“

A magyar haza jólétét, boldogságát, nagyságát biztosítani akarják, és épen azon elemet a zsidófajt pártolják, emelik, lándzsát törnek érdekében, sőt még büntet, kárhözatos cselekményeit is palástolgatják; mondom, azon elemet dédelgetik, mely a magyar haza megromtója, cmészto férgé. Az ilyen ellenmondás valóban bánulandó. Hogyan ápolhatom, tehetem gyümölcsözővé az éiófát, ha a benne ragadó férgét nem nem pusztítom, nem irtom, hanem engedem tovább is dúlni annak bensejében?!

Egy magasztos, de gyakorlatilag vajmi tévesen alkalmazott elvnek föntartásaért megsemmisíteni a hazát és nemzetet, ismételve mondjuk, valódi örület, eszevesztettség. A magyar nemzet emancipálta a zsidót, hogy erkölcsiében nemesüljön, a magyar hazát emelje, felvirágoztassa, annak örömeiben és bajaiban osztozzék, a jókat élvezze, a terhet viselje, szóval az egyenlőség elvének alapján honpolgár, magyar honpolgár legyen — és ime az emancipált az emancipáló ellen fordul, talmudkerkölesei még inkább érvényesíti a hazát aláaknázza, rideggé teszi, csakis örömeit, javait élvezi, a terhek viselése alul kibuvik, szóval sem vér, sem áldozatot hozni nem akar, hanem inkább az emancipáció által bőven nyújtott kenyér (terjedelmes puszták és paloták) helyett súlyos kövekkel dobálja az édes közanyját, a magyar hazát és nemzetet, sőt még nevéől is megfosztani tözekszik, zsidóországgá tevén azt.

Borzasztó! Egy magyar kormány és mamelekhad, valamint a segédesapat emeli föl a zsidót és buktatja meg a magyart. Vagy talán nem igaz? nincsen úgy? Csak egyet szólok és az igazság fényes napsugárként tűnik fel a sok milliónyi zsidókölcson mindent kiderit, szavaimat czáfolhatlanul igazolja.

Nem e a magyar kormány és a mamelekhad buktatja meg tehát a hazát és nemzetet? Így aztán igaz csakugyan azon állítás, hogy „a függetlenségi párt kormányképtelen.“ Igen, kormányképtelen; mert nem lesz alkalma kormányozni. Ha nincsen magyar haza, minek akkor magyar kormány? Zsidóországban nem szükséges többé magyar kormány, de még magyar kormányel-

nők Tisza Kálmán sem. Lesznek majd Jajteleszek, Pinkeleszek, Futakóbbik, Rebmojsejk, Maxfalkok, Bródilebenek és mások „sine fine.“ Ezek aztán nem mások pénzével dolgoznak, hanem sajátjokkal; de még mindig a mi börtünkre, míg csak ez árnyék és zsidóvilágból ki nem szállítottunk végleges elbocsátással.

Ezen idézet kideríti, miután közlését a lap tulajdonos nem engedte, hogy e függetlenségi párti képviselő a zsidók felé hajlik és inkább a szabad vélemény kimondását akadályozza s gátolja meg, mintsem a neki oly kedves zsidó népet szerinte megérteni, megbántani lehessen!

Egyébiránt méltán kérdezhethetők: nem rejtőzik-e nyul a bokorban? nem lehetne-e ezt okkal móddal kiugrasztani? A lap kauczió ügye néha-néha kételye is szokott lenni! Vajjon nincsen-e ehhez is valamelyik Jebuzeusnak köze? mint sok egyébhez?

Az ilyen lap tulajdonosok választására nézve csak azt jegyzem meg, hogy olyan helyeken, hol nincs nagyobb számu intelligencia, az ilyen urak az antisemitizmusról mélyen hallgatnak, valamint a sakterpártiakról is, és így megválasztásuk elé nem gördül a nép részéről akadály. Egyébiránt hisszük, hogy jövőre másként lesz.

Garay Alajos.

Ajtó előtt a veszedelem.

Hivatalos jelentés szerint a phylloxera megyénkben is constatáltatott, a veszedelem tehát biztos lépésekkel egyre közeledek felénk, feltartóztatása — ha egyáltalán lehető, — csak akkor remélhető, ha a közönség egész odaadással s készséggel támogatja a hatósági intézkedéseket, ennél fogva olvasóink különös figyelmébe ajánljuk Somogy megye alispánjának a megye szőlős gazdáihoz s községi előjáróhoz intézett körlevelét, mely ekként hangzik:

A kerületi phylloxera felügyelőnek mai napon érkezett távirati jelentése szerint J u t h község szőlőiben a phylloxera vész konstatatván, — erről addig is, míg az 1883. XVII. törvények alapján kibocsátandó kormányi tilalom közzététetik, a megyebeli összes szőlős gazda közönség tudomásul, a tabi járásban fekvő, kiválóképen pedig nevezett község közelében lévő szőlők tulajdonosai azon figyelemzettel értesítettnek, hogy a jelzett hártárból szőlőnövény, szőlőfűrt, valamint a szőlőtöke bármely részének, használt szőlőkaróknak s általában a szőlőkben alkalmazott bármely tárgynak elhooztalától saját jól felfogott érdekükben annál is inkább óvakodjanak; mert iszonyu gyors szaporodásánál fogva a szőlőtökeket rövid idő alatt megsemmisítő ezen apró állatkáknak szabadszettel nem is látható petéiből egynek is elhurozása elégséges arra, hogy néhány év alatt egész hegységnek szőlőtökei teljesen kipusztuljanak.

Egyszersmind a községi előjárók szoros kötelességévé teszem, hogy ezen intézvényemet a szőlős gazdákkal a legkiterjedtebb módon közöljék.

Kelt Kaposvárt: 1884 évi szept. hó 12-én.

Csepán Antal,
Somogy megye alispánja.

H I R E K.

— **Uj segédlelkész.** T. Hock János ur helyett, kit a megye hatósági bizottsága gymnasiumi hitoktatóvá választott meg, a veszprémi püspök kaposvári káplánnak Bécsy Márton volt deveszeri segédlelkész nevezte ki.

— **Hymen.** Bosnyák László árvászeki elnök ur a múlt héten vezette oltárhoz Ladányi Erzsike kisasszonyt, Ladányi György ur lapunk volt kitűnő munkatársának (Kanizsai) szép és kedves leányát. Állandó boldogságot kívánunk frigyükré!

— **Az árvászeknél** a nem rég elhunyt Mihályfy István ülnök helyére a főispán ideiglenesen Somogyi Lajos árvászeki jegyzőt, s ennek helyére Varga Lajos t. b. aljegyzőt helyettesítette.

— **Gyászhir.** Csorba Mária kisasszonyt, a kaposvári polg. leányiskola igazgatóját súlyos csapás érte: édesanyja, öz. Csorba Jánosné szül. Hoffman Katalin súlyos betegség után e hó 7-én meghalt. A mélyen sujtott igazgatótanítónő fájdalomában sok jó barátja, s tisztelője osztozik. A boldogult porai felett legyen áldás és béke!

— **Vadnay Andor** orsz. képviselő teljesen felépült hosszas betegségéből és f. hó 8-án Budapestre érkezvén, ott megjelent az antisemita pártkörben. Főlétséges is talán említeni, hogy a jelenlevő képviselők és barátok nagy örömmel fogadták felépült társukat s elhalmozták őt szerencse kívánataikkal. Egyéb-

iránt nem csak a pártkörben, hanem a hol megjelent, mindenütt a részvét és rokonszenven nyilatkozatai kísérték lépteit. — Lapunk részéről mi is mélyen üdvözöljük őt s szívből kívánjuk, hogy Isten jószágából visszanyert egészségét és életerejét a jövőben semmi baj se érje és pártunk, a független antisemita párt soraiba a haza, az el nem zsidósodott magyar-ság érdekében fényes tehetségeit kellő módon érvényesíthesse. Vadnay Andor egészen jól néz ki és a kiállott súlyos betegség nyomai csupán annyiban észlelhetők, hogy kissé megfogyott. — A hírlapok által közölt halálhírek, melyeket zsidó alávalóság bocsájtott világá, ugy nem különben a róla adott necrologok, jó mulatságot szereztek a képviselőnek. — A halálhírt közlő zsidónak minden naplap felült, egyedül a pozsonyi „Grenzboten“ volt az, mely ideje korán beszerezett alapos értesültségével a szomorú hírt nyomában megczáfolhatta.

— **Egyenruha a gymnasiumi ifjuságon.** Legújabbán a poedagogusok mindinkább kezdik belátni, hogy a szellemekkel túltáplált fiatal-ság testi ereje és egészsége fentartása czéljából szükséges a mozgás és gymnastika. Már a múlt évben orzvendve szemléltük, hogy a fiatal-ság katonai ütemes menetben gyakoroltatik. Ezen rendszerhez hozzátartozik az egyenruha is, mely a fiatal embert csin és renndhez szoktatja. Vannak ennek más előnye is — nevezetesen, hogy az egyenruha kevesebbe kerül, mint a polgári ruha, s az ifjak közt a testületi szellemet emeli, s a köztük létező egyenlőség eszméjének is lényeges támasza az, hogy az egyenruha folytán magát egyik sem különböztetheti meg sebb, drágább ruhával. A szabók már most concurrálnak a ruhák kiállításáért, miből ismét bizonyára a zsidó szabók fognak nagy részt venni, mert a gymn. ifjuság nagyobb része zsidó. Nem mulasztjuk el ezért a keresztény fiatal-ság és a szülők figyelmébe ajánlani Szvitelszky Endre kaposvári szabó mester üzletét, ki mint igyekvő, becsületes keresztény iparos csupán szorgalma és lelkiismeretes jó munkája által már is virágzó szabó üzletet folytat. Csinál-tassunk magunknak s gyermekeinknek ruhát Szvitelszky-nél, pártoljuk benne a jó, becsületes, keresztény iparost — s ne gazdagítsuk a zsidót, ki nekünk sem jobbat, sem olcsóbbat nem ad. Szvitelszky üzlete Kaposváron a megyeháznak rézsut átellenben van nyílt helyen, hol munkáit, szöveit mindenki megtekintheti. Ideje volna hogy a keresztény közönség egyszer már rájönne arra a gondolatra, hogy ebben az országban, mi magyarok, keresztények vagyunk sokan, de bármily sokan vagyunk is, nem vagyunk elegenden arra, hogy saját vérünket elhanyagoljuk, s könnyelműn, sőt bünyösen idegent, fajunk, véreink ellenségeit istápoljuk. A keresztény kötelességet teljesít, ha a keresztény iparost pártolja, s szükségleteit keresztény munkásokkal, iparosokkal, kereskedőkkel elégíti ki; ekkor nem fog a zsidó svindli felburjánózni, s az elv: „segíts magadon, az Isten is megsegít!“ — a mi nemzetünkön is beteljesedik.

— **Meghívó.** Az országos erdészeti vándorgyűlés tiszteletére a sátorútorban f. 1884. évi szeptember hó 15-én zártkörű táncvizigalom rendeztetik, melyre t. uraságod és családja tisztelettel meghívatik. A hölgyek sziveskedjenek házias öltönyben megjeeni. A vizigalom kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. Kezdeté est 7 órakor. Vettük ezt a meghívót; már most csak arra vagyunk kíváncsiak, vajon, ha elmennek, kiknek a vendégei lennének? mert hát arról, hogy a táncvizigalmat kik tartják az erdészek tiszteletére, hallgat a meghívó.

— **Városunkban** általános a panasz, hogy a járdákat targonczások foglalják el; figyelmet fordíthatna erre a rendőrség — tán bokros teendői csak megengedik — miután ugy tudjuk, hogy a járdá a gyalogosan járó közönség s nem taligák használatára készült, s tartatik fenn.

— **Megyénk egyik** nagyobb birtokosát Gaál Lőrincz t. barátunkat nagy csapás érte, neje szül. Bárány Mathild hosszú szenvedés után e hó 5-én utazás közben Szepezden Zalme-gyében, hol az ut fardalmait kipihenni betárt, meghalt. Béke poraira.

— **Idők jele.** Megyénkben Szóládon történt, hogy két szőlő került kőtyavetőre. Az árva-tár saját 1400 frtot meghaladótt követelése kielégítésére adatta el. Az árverés megtartott el is kelt a szőlő 2 frt mondván két forintért. Nem esoda; az adó s a váltáság töké annyira elvették kedvét mindenkinek a szőlőtől, melynek borát, ha terem is eladni ugy sem lehet, vagy csak ugy, a mint a zsidó-nak megvenni tetszik, hogy maholnap nem két forintért, de ingyért is ott hagyja gazdáját, s még hálát ad az Istennek, hogy megszökhetett tőle.

— **A lelezárott zsidó kötszergyáros.** — Nagy zajt csapott a lapokban folytonosan közzétett hírdetményeivel egy Keleti J. nevű kesztyű és sérvkötő „gyáros“, melyekben retentetesen ajánlja az ő sérvkötőit és „Edelsheim Gyulai“-féle katonakesztyűit. Azt állította ezekről Keleti ország, hogy a sérvkötők a hírneves budapesti orsz. dr. Kézmarszky utasítá-sa szerint készültek, ujonan feltalált katonai kesztyűt pedig a katonai parancsnokság által és szabadalommal ellátva vannak. — E hírdetmények a fővárosi lapok hírdető hasábjain naponként olvashatók voltak és ellehet

képzelm ségü pé ez, am hozta gy érkezték utasítás Edelsheim ismertel szert ter a legjobb nyára n rang ki nemzeti tes a szép ren szolotta ha a me foglalkoz megszokta s a köve séget. E szabadal ság álta keztyük javított és hazu jából. — képen E még ne nál, ho tónak t egy bete szky ny kerekent Keletiv sem bes vége le

— **E dóság** a pesti ev vidékét czéljából plató és nevezet tesitőjél iránylya tunk ne átalunk nyaira moru ta laga — szerint egyik a kölcsel kénésén még pe harapó italok s seben. A legyen mulatsá legtöbb lehaszta kodalma bucsujá ad a za akarná kevésbé egészen legesen. — korcsma a krétá gény e csőnre n csonen h akkor a körmei mások t üvegek Az itt lás elői nek vég nak és hetik a megszűt kintünö társada csupán nár ur főként a hasonló fog tal népe r leg s m Egyébin vagyono szemme

Vess gáljuk terhet é mérleg Igaz, nak ám teljesite küszöb Jög zött ig csak ál tik, mi könyör s batájt a koldu Küzo alatt, m jövő re nép elv hogy b

képzelné, hogy azok Keleti órnak szép mennyiségű pénzébe kerültek. De hát olyan kiadás ez, ami 100%-ot hoz. Keletinek is meg-hozta gyümölcsét a drága reklam: egyre másra érkeztek hozzá a megkereső levelek az orvosi utasítás szerint készült sérvkötőkre és az Edelsheim Gyulai katonakeztyűkre, és az eddig ismeretlen firma kezdett országos hírnévre szert tenni. — A keztyű és sérvkötő „gyáros“ a legjobb uton haladt célja felé, mely bizonyára nem lehetett kevesebb, mint az első rang kivívására az ipartéren, kis ordócska, nemzeti titulus és végre egy három emeletes a palota a sugárúton. Azonban a szép remények, álmok egy szép napon füstté oszlottak; magyarán mondva, beleütköztek azokba a menyörgős menyő. A budapesti hason-foglalkozási gyárosok és üzlettulajdonosok megsohalkáltak végre Keleti országos humbergait, s a következőkről világoztatták fel a közön-séget. Először, hogy Keleti ur keztyűi sem szabadalommal, sem a katonai parancsnok-ság által ajánlva nincsenek és hogy ugy a keztyűk, mint a sérvkötők sem nem újak, sem javítottak, hanem az egész csak humberg csel és hazugság a közönség tétova vezetése cél-jából. — Másodszer, hogy Keleti J. tulajdon-képen K. Nánán (50 kros magyar) 3 év előtt még nevelő volt Königinstein N. keztyűgyáros-nál, hogy e mesterséget melyben oly nagy újítónak tünt fel, soha sem tanulta. Ennek mint-egy betetőzésül aztán megjelent dr. Kézsmár-szky nyilatkozata is, mely szerint a tanár ur kerekén elutasít magától minden közösséget; Keletivel s kijelenti, hogy nevezettel soha sem beszélt, gyártmányait sem látta. — Ez a végső leve a nagyszerű reklámszövegnek.

— Egy budapesti evangélikus tanár a zsidóság káros befolyásáról. Scholtz Albert budapesti evang. gimnasiunai tanár Torna megye vidékét földrajzi és népmiseli tanulmányozás céljából beutazta, tapasztalatait a „Tornai plató és környéke“ cím alatt leírta és az a nevezett gimnasiunai 1833—1884 tanévi értesítőjében meg is jelent. — A gyönyörű irálylyal írt mű részletes ismertetése felada-tunk nem lévén, mi itt annak csak azon részé-re átalunk, mely ama vidék népmozgalmi viszonyaira vonatkozik. — A tanár ur azon szo-moru tapasztalatot tette, hogy a lakosság átlaga — több évtizedre terjedő összehasonlítás szerint — feltűnő módon fogy. — E jelenség egyik alapoka szerinte az elharapódzott erkölcselenség. Továbbá: „A szaporaság csök-kedésének egy másik okát látom a népben, — még pedig férfi és nő nemnél egyaránt — el-harapódzott mértékletlenségben; a szesz italok s különösen a pálinka túlságos élvezé-sében. Akár milyen földhöz ragadt szegény legyen valaki, a vasárnapi és ünnepi korcsmai mulatságban részt kell vennie, erre megy föl legelőbb esetben heti keresete. Nincs hol fejét lehajtsa, de azért hetedhét országára szóló la-kodalmas csap; keresztelés, temetés, ünnep, bucsujárás — csupa dinomdánom, mert hisz aká a zsidó hitelbe is. Mintha szantszándékkal akarná elroncsolni lelkét a nép, hogy talán kevésbé érezze a szegényt, ha hitelezőjének egészen halála órájáig terjedő rabszolgájává lesz.“ Továbbá: „Mert áldott jó ember a korcsmáros, nem is kér pénzt az italért, csak a krétája dolgozik. S ha azután akkor a sze-gény ember csak egyszer is rászorult köl-csönre — pedig melyik ne szorulna rá, külö-nösen ha nagy nehézség nélkül kaphatja — akkor azután nem szabadul ki többé azoknak körmeiből, kik szivtelenségök folytán képesek mások nyomorából megzadagolni s a pálinkás üvegek között lesik a préda közeledését. — Az itt szemlélőmet végbenemő vagyoni rom-lás előidézi az erkölcsi romlás — elő a nép-nek végleges vesztét. S itt hiába való a pap-nak és kántornak működése, esetleg kisebbít-hetik a bajt, megszüntetni azt az alapokok megszüntetése nélkül nem lehet.“ Így ír egy kitűnő evang. tanár, Torna megye népmozgalmi társadalmi viszonyairól. E közleményhez mi csupán azt adhatjuk, hogy az igen tisztelt ta-nár ur Magyarország összes felső vidékein — főként az észak-keleti megyékben — nem csak hasonló, sőt határozottan rosszabb viszonyokat fog találni, ha oda megy. Az összes felvidéki népe rohamosan pusztul anyagilag, erkölcsi-leg s mindenütt a pálinkás rabszolgájává lön. Egyébiránt a zsidók káros befolyása az ország vagyonszámba részben is folyton növekszik és ez szemmel láthatólag észlelhető.

«A nép szava» Isten szava».

Vessünk egy pillantást a nép életébe, viz-sgáljuk meg anyagi körülményeit, vessük latba terhé és jogát, megfogjuk látni, hogy az igaz mérleg melyik csészéje súlyed alá? Igaz, hogy van szép joga a népeknek, de van-ak ám köteletzettségei is, melyeket szivesen teljesítene, ha a véginség nem állana már a küszöbön rémteljes alakjával. Jog és köteletzettség! hazánkban ezek kö-zött igen vissza az arány; mert a nép jogát csak alig gyakorolhatja, orránál fogva vezet-tik, migha köteletzettségről van szó, akkor a könyörület és a szánalom emberit (?) zsidók s batátjaik sietnek segíteni rajta, hogy mielőbb a koldusbot legyen kenyérkeresője. Küzd a létért e nép, görnyed a terhek alatt, miket önfiai raktak vállaira. Egy jobb jövő reménye már csak gyenge délibáb; mert a nép elveszti bizalmát, s retteg a gondolatól, hogy beteljesül: „Magyarország volt, hanem

nem lesz“. Félő, hogy a nép véleményében nem is csalódik; mert e válságos jelennek igen szomorú következményei lehetnek. Dehát menjünk egy lépéssel tovább. Elvi-táztatlan tény, hogy a földmivelés, az ipar és a kereskedelem nagy tényezők. Csak hogy a földmivelő munkája gyümölcsét az adó és a végrehajtó eszik meg, az iparos készítményét a szabad ipar emészti fel; mert a nem tanult kézművesek illetve iparosok külföldről hozatnak készítményeket s daczára annak, hogy e készítmények minőségére nézve háttérbe szorulnak a miénk mellett; de mivel árakat tekintve concurentiát nyújtanak, azért a piacon nagyobb kelendőségnek örvendenek, mint a hazai ipar készítmények. A kereskedelemről pedig szólni se lehet, azt a zsidó kapari-totta meg. Itt a bibi! Dehát ennek nem oka István gazda, sem János mester, sem Gáspár boltos. A földmives terhein könnyíteni, a hazai ipart pártfogolni, a szabadipart törölni, a ke-reskedelmet keresztény kezekbe vissza hódí-tani, legyen czálya minden magyarnak; s így azután talán még elmondhatjuk: »Magyaror-szág nem volt, hanem lesz.“

Tudaloka Imre.

Színház.

Szombaton f. h. 6-án adatott „Az én Lipótkám“ énekes életkép, posse. Egyáltalá-ban nem vagyunk barátai az efajta német csinálmányoknak, melyeket lehetetlen magyar színpadra alkalmazni. Nem egyezik a válfaj sem izlésünk sem a magyar nép nemzeti jelle-gével. Az előadás sikerült. Somogyi, Kőnczöl, Nyilas igen jól állottak meg helyüket. Ará-nyai nehéz szerepben sok igyekezetet és szo-ralmat tanusított, s többször tapsokra ra-gadta a közönséget. Gyöngyi a zongoramest-ert egészen burlesk alakká tette élénk derült-séget kelte. Csak egyre figyelmeztetjük: ne vegye barátainak tüntető tapsait a közönség általános véleményének, mert ez könnyen csa-lódásba ejthető.

Vasárnap «A csókon szerzett völgyén» adatott régi jó előadásban. Nem mulasztjuk el ez alkalommal, hogy a csavargó színész pompás alakításáért Gyöngyi urnak az elismé-rést megszavazzuk, mely ezért őt teljes mér-tékben megilleti.

Hétfőn „A fátos“ új népszínmű ada-tott Palotás Faustintól. Szerző ugy látszik nem talált a népelethől más tárgyat — mint bünt, melyet drámailag ohajtott volna feldol-gozni. Mindjárt első felvonás, a bukott leány szegényének jeremiája, elidegeníti a nézőt. A népelet kimeríthetetlen kincs a drámai költé-szetre nézve, s így nem kárhoztatható eléggé, ha épen legsötétebb, s csak ritkán igaz, büneit akarja szerző feldolgozni. Mese, bonyodalom, kifejlődés gyenge kezdő kére vall. Egyedüli érdeme a szép népies nyelv. A szereplők közül Somogyi játszott kitűnően. Az ő alakításának köszönhető, hogy a darab általában végig nézhető. Arányi a bamba pa-raszt fiut pompás comicummal adta. Jók vol-tak Bodroginé, Kőnczöl, Nyilas.

Kedden „Aszalai uram leányai“ vígjáték — német termék — került színpadra. Nagyon jól ismerjük e darabot a nemzeti színházából, nem is akarunk összehasonlítást tenni, de mégis csodálkozunk a szerep osztáson, mely-lyel itt színpadra került. Dálnoky és Aszalay?! Aszalay kedélyes, nem hebegő, érle-lyes, de nem kiabáló, drámai is, de nem ma k o g o. A hol a főszerep ilyen kezek-ben van, ott csakis a rendezőnek köszönhető, ha a többivel képes a darabot megmenteni. Somogyi, Somogyiné, Gyöngyi igen jók vol-tak, Arányiné, Kőnczöl, Arányi nagyban hozzá járultak, hogy a darab sikert arasson. Leg-több dicséret illeti azonban Bodroginét. Bod-roghiné kitűnő színésznő, azt hisszük, hogy alig van vidéken anyaszínésznő, ki képes volna vele a versenyt sikeresen megállani. Egyfor-mán kitűnő az operette comicum, valamint a pikáns és polgári anyákban.

Szerdán „A koldusdiák“ csinált a ros-z idő daczára közepes közönséget. Az előadás jó volt. Különösen ki kell emelnünk Pósfay Ella kitűnő énekét, sőt ügyes játékát is, mely főleg énekével ez este valóban elragadta a kö-zönséget. Egyáltalán azt észleljük, hogy Pósfay Ella napoként halad az ének művészetben.

Csütörtökön „A márvány hölgyek“ ada-tott Kőnczöl Luiza javára üres ház előtt. Igazán csodálatos a közönség izlése. A jó da-rab üres ház, a léha operette nagy közönség előtt játszatik le. Sehogy sem tudjuk helye-selni. Az est hőse Somogyi, hősnője a jutal-mazott volt. Minketten helyes alakítással, So-mogyi sok érelemmel játszottak. Arányiné igen kedvesen rokonszenven játszta Thea Marit. A rendezés kitűnő, a kiállítás csi-nos volt.

Most még néhány szó az operette ren-dezéséről. Nem értjük, hogy a kar kinek pa-rancsszavára élvezi azt a jogot, hogy telenül, apathicusan áll a színpadon, mintha nem is oda tartoznék. Suttogás, nevetgélés, az álfa-lakhoz való támoalgás jellemzi azt a fejtelenséget, mely a kart mintegy színpadi nézővé és nem tényezővé tünteti fel. Ez pedig türehtet-ten, mert a hatás, a szereplők játékának rová-sára megy. Ajánljuk ezt Aradi ur figyel-mébe.

Csütörtökön f. h. 18-án lesz Somogyi

Károly rendezői jutalomjátéka. Sokkal jobban ismeri és szereti a kaposvári közönség Somo-gyit semhogy hosszas frázisokban ajánlásra volná szükségére. Csak jó véleményünket erősíti meg, midőn jutalomjátékátársadalmi szim-mívét választott, mint „A szerelem bolondjai“, mely egyike a francia színműirodalom legjele-sebb termékeinek. Bizvást hisszük, hogy ez est élvezetteljes lesz, s ajánljuk melegen kö-zönségünk figyelmébe.

Irodalom.

Zeneirodalom. Róssavölgyi és társa kiadásá-ban megjelentek: 6 népdal Nagy Zoltántól u. m. Kék mefelejt, Árva vagyok, Árok hátán, Sötét kékre, Csí-csónának 3 lánya, Mit ér a fa...? Nemzeti lant Berecz Edétől, 25 legújabb és legkedveltebb magyar népdal. Az „Üstökös“-t, a legrégibb és legkedveltebb magyar élelzetet az új évszázad közeledtével ajánljuk olvasóinknak. Kiállítás, elmé, mulattató szöveg és karrikatúrak dolgában az „Üstökös“ a legelőnyöseb-ben versenyez társaival. Különösen az teszi ajánla-tossá e kedves élelzetet, hogy hasábjainak és illusz-trációinak jó részét a társadalmi dolgoknak szentelt s így az egyetlen; a mely hivatva van a magyarság ol-vasó szatálan a »Fliegende Blätter“-t is pótolni. — Előfizetési ára negyedévre 2 ft, félévre 4 ft, egész évre 8 ft. Az előfizetéseket így czimzandók: „Üstökös — Budapest.“

VIDÉKRŐL.

Sz. Endréd, 1834. aug. 29.

Tek. Szerkesztő ur!

A tapasztalat azt értele meg, hogy nem-csak a gonosz, a szemtelen, hitetlen, álnok gazember zsidó veszedelme a magyar népek, hanem veszedelme a filozemita előljáróság is; mert a zsidó mestersége a hazugság, taga-dás s többefele, ragadós természeténél fogva ott is talál anyagot.

Nem akarom a zsidó dédelgető előljáró-ságot megnevezni, mert azon a nép, a józan, becsületes és erkölcsös magyar nép választás alkalmával fog tudni segíteni, akképen, hogy ezeket a Judásokat, kik egy kupicza pálin-káért eladják az igazságot: kiveri a község-házakból akképen, hogy nem választja meg őket. Tehát ismét csak a józan magyarnép be-csületes eljárására kell támaszkodni és hivat-kozni, mert ahol ez jó, ott jó az előljáróság is. mert hisz a minőt választ, a szerint veszi hasznát.

Nem hihetem, hogy egy erélyes közön-séghől álló községnek — tehetetlen nyomorók előljárósága legyen; — de nem is czólom ezt fűzni tovább; hogy miért nem? meg mondom, azért, mert valamennyien erélyes közönség-nek tartjuk magunkat s a szerint is fogunk cselekedni.

Most csak egyes felmerült eseteket so-rolok fel, melynek épen most jötem tudom-sására.

Községünk előljárósága azt hiszi maga-felül — és idők óta gyakorolja — hogy bag-perekben jogosult eskü által is dönten.

A mult napok egyikén ugyanis két asz-zony miatt folyt a tanács és pedig egyiknek elveszett két réceje felett, melyet a másik magának tartott.

Tanuk híjján, körjegyző az esküforma elől mondása mellett megesküdte arra válaalkozó felet, aki a két récezt magának modotta és így eskü alapján a két réceze a kanászné asz-zony javára lett megítélve.

Ime az eskü szentégre mennyire kiesik méltóságos helyzetéből; többé, de csaknem mais, oly csekély valamivé súlyed esküt tenni, mindamiképpen mindennapi dolog zsidó előtt a fokhagymaevés.

Tehát ilyesmit csakis fontosabb ügyekben és a bíróságnak lehetne tenni.

Hogy az előljáróság esküdtesen, arra sem nem illetékes, sem pedig elég erkölcsi fogalommal nem bír; mert különben annak méltóságát zsidó szokáshoz képest réceze pör-ben nem huzoznák meg.

Bereg nem alkalmaztatott az esküvel való bizonyítás mikor a következő — eset for-gott szőnyegen a község előljárósága előtt, talán azért; mert zsidó volt a vádlott?

Az esemény következő:

Ez előtt egy évvel, a község legvagyonos-sabb polgára, szokás szerint, nyári munkára a ház népével ki menvén; egy nómát, aki be-teges volt hagyott otthon ház őrzőnek.

Amind a háztól távoztak, a szomszédság-ban lakó zsidó, — beállított és a néma me-nyeskét, aki a pajtában fektült, magával a szobába csalván álkulcsok segélyével zárt helyről 170 forintot magához vette.

A zsidó tehát 170 forintot lopott e sze-rint szomszédjától, mivel mindig a legjobb vi-szonyban élt; bíró korában azt a bűnét is el-nézte, hogy döglött birkahúst mért.

Ime mégis meglapta.

A község házával erről lévén szó — eskü helyett — még a zsidó kerekedett felül és fenyegette, hogy ha nem halgat az ügygel, becsület sértésért bepöröli és 500 frtjába ke-rül. Erre is annyit a zsidó — szöröstől-bőrös-től?!

R. tehát az ügyet, mivel támogatást nem nyert, abba hagyta. Ekképen azóta jóbarátok és mentek együtt a kormánypartra szavazni a mult választáson.

Eljének sokáig! Csak hogy mi, tisztavérű magyarnép nem kérünk ilyenből.

Tisztelettel

???

Szigetvár, szept. 9.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Nép-jog“ f. évi 35-ik számában O. Gy. aláírással egy közlemény jelent meg, melyben Szigetvár város előljárósága a közend és egészségügyének elhanyagolásával vádolttatik.

Midőn ezen közleményre — nem ugyan a cikkirő iránti tekintetből, hanem az igazság és saját hivatali reputációnk érdekében nyilatkozunk, előre is kijelentjük, hogy cikkke-zőt az indultosságban követni nem fogjuk, hanem egészen higgadtan és tárgyilagosan mondjuk el a valót.

Ugyanis nem áll azon állítás, hogy a város főbb utcáin méternyi hosszú rudakon minden-féle piszkos nadrágok vannak kiakasztva, s hogy az előljáróság a nála tett panaszokra — különösen a zsidókkal szemben — nem intézkedik, mert éppen cikkkező panaszára történt, hogy az egész városban egyetlen hely-en egy zsidó szabó boltja előtt kiakasztva volt nadrág onnét eltávolítottat.

Valólan, hogy a város járdái árucikkkek tartályaival volnának elfoglalva, s hogy Szi-getvár város utcái soha nem tisztított sze-mét dombok volnának.

Igenis megtörténik ugy itt mint minden más városban, hogy az árucikkkek tartályai addig amig tartalmuk kiürítettik — tehát legfeljebb egy fél óra hosszág — a boltok előtt fekszenek, azonban nem való cikkirő azon állítása, hogy azok miatt a járdán köz-lekedni nem lehet. Az utcák tisztátalansá-gáról mondottak szinte hasonló hitelességgel bírnak a többi állításokéhoz, mert ha cikkirő egy kis figyelemmel kísérte volna, tudnia kellene, hogy a főbb utcák — az e czélra tartott városi utkaparó által hetenkint tisztítva vannak.

Valótan, hogy a főutcában (tehát nem a vasuti utcában) levő Milhoffer-féle csont és rongy raktár eltávolítása iránt Szigetvár város előljárósága semmi lépést nem tett, mert még július hó 12-én a községi közegészség-ügyi bizottság véleménye alapján annak eítá-volitása érdemében a járási szolgabírói hiva-talhoz jelentés tététt, ki is nyomban Farkas Gyula segédszolgabíró és dr. Rozgonyi Gá-bor tb. főorvos urakat a vizsgálat megejté-sére kiküldvén, azok a csonteltávolítását még a hely színén elrendelték, a rongy ott tartása pedig — minthogy a vizsgálatot megelőzőleg is folytonosan karbolsavval fertőtlenítették a közegészségre nem találtatott ártalmának. Ezen intézkedés folytán Milhoffer a csontot másnap eítávolította a rongyot pedig tovább is fertőtlenítette.

A vizsgálat megtartása óta sem fejelentés nem tététt, sem a városi rendbiztos — ki Milhoffer raktárában többször megfordult ott csontot nem talált. Most cikkirő közleményét a szolgabírói hivatal fejelentésnek vette s mai napon Farkas segédszolgabíró és dr. Rozgonyi tszéki főorvos urakat kiküldte vizs-gálatra, mely alkalommal constatáltatott, hogy ott nyers csont egyáltalán nincs, ha-nem van két kis rakás teljesen száraz álla-potban levő állati csont, mit — noha a főor-vos ur a közegészségre ártalmának nem talált — mégis a tulajdonos legott eítávo-lított.

Hogy cikkirő a zsidók és a városi előljá-róság közt létező viszonyról miként vélekedik azzal nem törődünk, de igenis ha egy kis igazágérzés volna cikkirőben látnia kellene, hogy épen Szigetvár város előljárósága az, mely semmiféle felekezeti ügyénektől magára pressiót gyakorolul nem hagy, és viszont kötelmei teljesítésében ugy a zsidó, mint a keresztény lakosok irányában egyenlő igaz-sággal jár el.

Ez a száraz tény, melynek ellenében min-den állítás alávaló rágalom.

Végül még csak egyre akarjuk cikkirőt figyelmeztetni, hogy t. i. jövőben mielőtt vala-mit nyilvánosságra hozna, járjon utána a dolognak, s ne írjon csupa feltűnési viszkete-gésből olyat ami a valóságnak egyáltalán meg nem felel.

Annak kijelentésével, hogy részünkről jelen ügyet azikkirőval szemben befejezettek te-kintjük. Elvárjuk tekintetes Szerkesztő ur igazságszeretetétől, miként jelen nyilatkozatunkat legközelebbi lapszámban egész terje-delmében közölni lesz kegyes.

Tisztelettel vagyunk tekintetes szerkesztő urnak kész szolgái

Horváth György, városbíró.

Vargha Sándor, jegyző.

KÜLÖN ÉLÉK.

Kivéve a polgármester. Foot a hirneves an-gol színész egy alkalommal utazván telettéb-b meg volt elégedve az ellátással, miert is fi-zetés alkalmával a vendéglős tudakozódására azt mondja: «Jobban ebedeltem, mint akárki Angliában». »Kivéve a polgármestert« közbe-szól a vendéglős élénken. »Senkit sem veszek ki biz én« felel a színész. »A polgármestert ki kell önnek vennie«. »Azt sem, senkit sem« végzi dühösen Foote a párbeszédet; erre azonban a vendéglős oly lármát ütött, hogy a rendőrök betódultak s a perlekedő gazdát ven-déglével együtt a polgármester elé kísérték. »Foote ur« mondja itt az érdekes hivatalnok-»önnek tudnia kell, hogy régi szokás városunk-ban minden állításhoz oda tenni — kivésve a

polgármestert — hogy ön jobban tisztelje ezután az angol jó szokásokat megbírságolom öt schillinggel, vagy öt óráig be fog ülni a dutyiba“. Foote kénytelen megfizette a bírságot, de a teremből távoztában visszafelé „Eltemben ennél a korcsmárosnál nagyobb számarat nem láttam“ — (megfordulva s mélyen meghajlva magát a polgármester előtt) — kivéve a polgármester urat“.

Köser adoma. Vén és rut volt a zsidóaszszony. Hogyan, hogyan sem belebottlott egy zsidó fiatal emberbe. Ismeretségük alig hogy megkezdődött, felment barátjához s kérkedve emlegette, hogy neki az a bizonyos X. fiatal ember udvarol. Fejet csóvált az őszinte barátjához s csak annyit szolt neki: „Shára the „icseskszel magadat.“

K Ö Z G A Z D A S Á G .

— Ekeverseny Kisbéren. A komárom-megyei gazdasági egyesület által legutóbb Kisbéren rendezett nagyszabású ekeversenyen többek közt jelen voltak Ordódy Pál a volt közlekedésügyi miniszter, mint elnök, a kormány részéről Fényes László, az állami uradalom részéről Renner Gusztáv igazgató és a vidék összes előkelősége. A kiállítók és versenyzők közt a legelőkelőbb czégek vettek részt. Ott voltak Tarnóczy Gusztáv legkülönbözőbb rendszerű egyes és hármas Schlick-Krumpach-féle híres ekéivel, mely utóbbiakat ott még alig ismerték, és melyekre már a bemutatáskor számos megrendelés történt; Friedlaender Bécsből, Gubicz László, Propper Samu és a

Schlick-gyár Budapestról, Országh Vácáról, Neumann Fehérvárról, a Claytont Shuteworth és Umráth és társa czégek, míg Kühne gépeivel elkésett. A verseny egész napon át folyt és a bírálóbizottság másnap délelben hirdette ki az ítéletet, mely szerint a hármas ekéknél az első díjat a Tarnóczy Gusztáv budapesti czég által versenyre bocsátott Schlick-Krumpach-féle eke, a másodikat a Clayton és Shuttleworth czég ekéje, a harmadikat a Sach-féle hármas eke nyerte el. A kettős ekéknél az első díjat ugyancsak Tarnóczy Schlick-Krumpach-féle ekéje nyerte kifogástalan munkájáért és könnyű járásáért, a második díjat Propper Samu Sack-féle ekéjének könnyű és biztos járásáért és a harmadikat a Shuttleworth-féle ekének ítéltek oda. Ezen felül Proppernek Sack-féle magtakaró ekéje külön ezüst díszoklevelet és Yull ekéje arany díszoklevelet nyert. — Az egyes mélyítő ekéknél az első díjat Proppernek Sack-féle rayol ekéje nyerte, a másodikat Friedlaender Kobeck-féle ekéje és a 3-ikat a Sack-féle nyerte. — A közönséges egyes ekéknél az első díjat Proppernek Sack-féle egyetemes ekéje, a másodikat Gubicz László és a harmadikat Országh József nyerte, míg Tarnóczynek Schlick-féle 2-ik számú ekéje külön ezüst díszoklevelet kapott. A boronáknál az első díjat Shuttleworth, a 2-ikat Propper, a 3-ikat Országh nyerte. A kiállításban Tarnóczynek kitűnő Heidt-féle trierjei, a Schlick gyárnak jeles készítményű rostái, Shuttleworth boronái és Neumann sorvetői aranydíszokleveleket nyertek. Nagy érdeklődést keltettek még Tarnóczynek „Kis

óriás“ csutkás tengeri darálói, új amerikai „Aemo“ boronája, szecsavágói stb., Proppernek elismert Sack-féle vetőgépei, a Schlick-gyárnak kitűnő répa- és szecsavágói stb. A díjak díszokmányokból és pénzösszegekből állottak, mely utóbbiakat azonban a nyertesek az egyletnek engedtek át.

Kaposvári piaci árak.

— augusztus hó 12.

Buza	6 frt 50
Rozs	7 frt —
Kukoricza	6 frt —
Árpa	7 frt —
Zab	5 frt —
Hajdina	7 frt —

Métermázsánként

Szerkesztésért felelős:

S z a l a y K á r o l y .

NYILTTÉR.*)

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy orvosgyakorlatra Kaposvárott letelepedtem. — Lakásom és

* E rovatban közlöttekért nem vállal semminemű felelősséget a Szerk.

rendelő-helyiségem: Berzsenyiteza 7. sz. alatt (Ritter-féle ház) van.

Kaposvárott, 1884. sept. 15.

Dr. WEISZ ALBERT,
az összes gyógytan tudora.

HIRDETÉSEK

Figyelemre méltó

EPILEPSIA GÖRCS

és IDEGBÁNTALMAKBAN szenvedők biztos segítyt kapnak az én rendszerem szerint. Tiszteletdíj csak a tapasztalható siker után fizetendő. Levélbeli gyógyítás. Százak meggyógyítottak.

Prof. Dr. Albert.

A különös eredményekért a francia tud. tároaság által a legnagyobb 1-ső osztályu arany éremmel kitüntetve.

6, Place du Trone, PARIS.

HAGELMAN KÁROLY

könyv-, író- és rajzeszközök kereskedése

könyvkötészete és könyvnyomdája

KAPOSVÁROTT.

A jelen tanév kezdetére a kath. egy a ref. t. tanító urak becses figyelmébe ajánlom

tankönyvekből nagy-raktáromat,

hol azok a legolcsóbb áramok a Somogymegye összes iskolái részére megvásárolhatók, vagy postai utánvét-
tel megrendelhetők. Továbbá ajánlom finom irkáimat, melyek különös jó papirból készítettnek, száza 80 kraj-
czár. — Ugyszinte irótollak, papirok, palatáblák, felvételi iverk, mulasztási naplók és minden

iskolai kellékek

amelyek mind a városi és a falusi iskolákban használtatnak.

Nyomtatványok és írópapirok,

DISZMŰVEK,

JEGYZŐ- ÉS KERESKEDELMI KÖNYVEK

NAGY-RAKTÁRA.

Ugyanitt, egy felsőbb osztályt végzett jó erkölcsü fiu **NYOMDAI GYAKORNOKNAK** felvétették.

4.
Kaposvá
Meg.
Egész
Fél évr
Negyed
könyv
A sajt
nek ért
lés me
Vajon a
tartó el
rében
nyilatko
mát?
Bár a
tatásas
tudjuk,
erősödö
pes ism
szabad
kételked
künk, h
elfelejtk
ról, elfe
miként
tika tán
Ivanka
nyilatko
Ami
lapunk
nézetein
mertek
jóakarát
alapos
a magy
Tisza re
szerrel
felfuvalk
nek hit
fenyegés
szemébe
A ma
lékszik
ság főer
egészség
a közsze
nyilván
Emlé
a hatal
ezzel el
szabads
Még a
a külföld
keztűt a
nem volt
Somog
sűrű erdő
se láthat
míg erdő
ják, csinf
A somo
akkora er
menni író
deje. A s
koltatták
csak Szt-
hogy a kü
vették a
amire mé
tek rendé
uraságná
toztatott,
erdőben,
den ágát
nép az, m
megtartot
látszik, p
magánytő
szól emb
tartózkod
egész éve
melyében
nem hideg
maga elé
dalba önt
gosabb en
felől külö
Az em
nászsza